

AVAMAṄGALAVĀRA SAMAYA
(KINH KỆ KỶ SIÊU)

SAMVEJANĪYAGĀTHĀ

(Kệ sách tấn)

Aniccā vata saṅkhārā
Uppāda vāya dhammino
Uppajjitvā nirujjhanti
Tesaṃ vūpasamo sukho.

Ngữ vựng:

- Anicca : vô thường
- Vata : quả thật
- Saṅkhāra : hành, hữu vi
- Uppāda : sinh, thành
- Vaya : hoại diệt
- Uppajjhanti : sinh
- Nirujjhanti : diệt
- Vūpasama : tịch diệt, tiêu mất, lắng dịu
- Samvejanīya : làm rung động, gây xúc cảm

Dịch nghĩa:

Hữu vi là vô thường
Bản tánh là sinh diệt
Có đó rồi không đó
Tịch tịnh: chân an lạc.

Sabbe sattā marissanti
Maraṇ'antaṃ hi jīvitam
Yathā kammaṃ gamissanti
Puñña-pāpa-phal'ūpagā
Nirayaṃ pāpa-kammantā
Puñña-kammā ca sugatiṃ
Tasmā kareyya kalyāṇam
Nicayaṃ samparāyikaṃ

Puññāni para-lokasmim
Patiṭṭhā honti pāṇinaṃ.

Ngữ vựng:

- Marati : chết
- Maraṇa : sự chết
- Jīvita : mạng sống
- Gamati : đi, dẫn đi
- Upaga : đem đến, gánh chịu
- Niraya : địa ngục
- Sugati : Thiên đàng, thiện thú
- Tasmā : cho nên
- Kalyāṇa : lành
- Nicaya : tích lũy
- Samparāyika : thuộc kiếp sau
- •Patiṭṭha : nâng đỡ, hộ trì

Dịch nghĩa:

Tất cả chúng sanh
Thấy đều sẽ chết
Sự chết chính là
Tận cùng kiếp sống
Nghiệp dĩ thế nào
Sẽ đi như vậy
Tội phước ra sao
Đều mang hậu quả
Nghiệp thiện thiên đàng
Nghiệp ác địa ngục
Vậy hãy làm lành
Tích lũy đời sau
Vì phước nâng đỡ
Cho mọi chúng sanh
Trong đời mai hậu.

Aciraṃ vata yaṃ kāyo
Paṭhaviṃ adhissati
Chuddho apeta viññāṇo
Niratthaṃ va kaliṅgaram.

Ngữ vựng:

- Aciraṃ : chẳng bao lâu, không bền
- Kāya : thân
- Paṭhavī : đất
- Adhissati : nắm
- Chuddha : vứt bỏ
- Apeta : không có
- Viññāṇa : thức
- Nirattha : vô ích, vô dụng
- Kaliṅgara : khúc gỗ mục

Dịch nghĩa:

Thân này chẳng bao lâu
Nắm vùi trong lòng đất
Vô dụng xác không hồn
Như gỗ mục vứt bỏ.

Sabbe saṅkhārā aniccā'ti
Yadā paññāya passati
Atha nibbindati dukkhe
Esa maggo visuddhiyā.

Sabbe saṅkhārā dukkhā'ti
Yadā paññāya passati
Atha nibbindati dukkhe
Esa maggo visuddhiyā.

Sabbe dhammā anattā'ti
Yadā paññāya passati

Atha nibbindati dukkhe
Esa maggo visuddhiyā

Ngữ vựng:

- Yadā : khi
- Passati : thấy
- Atha : thì
- Nibbindati : nhàm chán, yếm ly
- Visuddhi : thanh tịnh

Dịch nghĩa:

Khi trí tuệ quán chiếu
Thấy hữu vi vô thường
Liên thoát ly khổ não
Đó là thanh tịnh đạo.

Khi trí tuệ quán chiếu
Thấy hữu vi khổ không
Liên thoát ly khổ não
Đó là thanh tịnh đạo

Khi trí tuệ quán chiếu
Thấy pháp không phải ta
Liên thoát ly khổ não
Đó là thanh tịnh đạo.

Paṇḍu-palāso'va'dāni'si
Yama-purisā'pi ca taṃ upaṭṭhitā
Uyyoga-mukhe ca tiṭṭhati
Pātheyyaṃ'pi ca te na vijjati
So karoti dīpaṃ attano
Khippaṃ vāyama paṇḍito bhava
Niddhanta-malo anaṅgano

Dibbaṃ ariya-bhūmiṃ ehesi.

Ngũ vung:

- Paṇḍu : khô héo, vàng úa
- Palāsa : ngọn lá
- Yama-purisa : Diêm sứ
- Upaṭṭhita (upaṭṭhati) : chờ đợi
- Uyyoga-mukha : cửa tử
- Pātheyya : hành trang
- Khippa : nhanh chóng, sớm
- Vāyama : tinh cần
- Niddhanta (niddhamati) : tổng khứ, dập tắt
- Mala : ô nhiễm
- Anaṅga : trong sạch
- Si (asi/atthi) : là
- Dibba : nhiệm màu

Dịch nghĩa :

Thân như ngọn lá vàng
Bên bờ ranh cõi chết
Tử thần đang đứng đợi
Sao chưa có hành trang
Hãy tự mình thấp đuốc
Bậc trí sớm tinh cần
Trong sạch, ly ố nhiễm
Vào Thánh địa nhiệm màu.

Āyu usmā ca viññāṇaṃ
Yadā kāyaṃ jahantimaṃ
Apaviddho tathā seti
Niratthaṃ va kaliṅgamaṃ.

Ngũ vựng:

- Āyu : tuổi thọ
- Usmā : nóng bỏng
- Viññaṇa : tâm thức
- Yadā : khi nào, bất cứ lúc nào
- Kāya : thân thể
- Jahati (jahanta) : bỏ lại sau, bỏ đi, phứt bỏ
- Apaviddha (apavijjhati) : thả đi, liệng bỏ đi
- Tathā : như vậy, cũng như
- Seti (si+a) : ngủ
- Nirattha : vô ích, vô dụng
- Kaliṅgara : khúc gỗ mục

Dịch nghĩa:

Khi tuổi thọ đã hết
Nghiệp thức rời khỏi thân
Giá lạnh thay sức nóng
Thân này bị vứt bỏ
Như khúc cây mục ruỗng
Bị quăng bỏ trên đất
Nằm im lìm, bất động.

Aciraṃ vata yaṃ kāyo
Paṭhaviṃ adhisessati
Chuddho apeta viññaṇo
Niratthaṃ va kaliṅgaraṃ.

Ngũ vựng:

- Aciraṃ : chẳng bao lâu, không bền
- Kāya : thân
- Paṭhavī : đất
- Adhisessati : nằm
- Chuddha : vứt bỏ

- Apeta : không có
- Viññāṇa : thức
- Nirattha : vô ích, vô dụng
- Kaliṅgara : khúc gỗ mục

Dịch nghĩa:

Thân này chẳng bao lâu
 Nằm vùi trong lòng đất
 Vô dụng xác không hồn
 Như gỗ mục vứt bỏ.

Na gāma dhammo nigamassa dhammo
 Na c'āpi yaṃ ekakulassa dhammo
 Sabbassa lokassa sadevakassa
 Ese'va dhammo yad'idaṃ aniccatā.

Na gāma dhammo nigamassa dhammo
 Na c'āpi yaṃ ekakulassa dhammo
 Sabbassa lokassa sadevakassa
 Ese,va dhammo yad'idaṃ ca dukkhatā.

Na gāma dhammo nigamassa dhammo
 Na c'āpi yaṃ ekakulassa dhammo
 Sabbassa lokassa sadevakassa
 Ese'va dhammo yad'idaṃ anattatā.

Ngữ vựng:

- Gāma : làng, thôn
- Nigama : thị trấn
- Kula : gia tộc
- Es'eva (esa+eva) : chính cái đó

Dịch nghĩa:

Không chỉ là thôn pháp
Không chỉ là thị pháp
Cũng không phải gia pháp
Pháp này không thiên vị
Bất cứ cảnh giới nào
Dù chư thiên các cõi
Pháp đó là vô thường.

Không chỉ là thôn pháp
Không chỉ là thị pháp
Cũng không phải gia pháp
Pháp này không thiên vị
Bất cứ cảnh giới nào
Dù chư thiên các cõi
Pháp đó là khổ não.

Không chỉ là thôn pháp
Không chỉ là thị pháp
Cũng không phải gia pháp
Pháp này không thiên vị
Bất cứ cảnh giới nào
Dù chư thiên các cõi
Pháp đó là vô ngã.

Na tattha hatthīnaṃ bhūmi
Na rathānaṃ na pattiyā
Na c'āpi mantayuddhena
Sakkā jetuṃ dhanena vā.
Tasmā hi paṇḍito poso
Sampassaṃ attha-mattano
Buddhe dhamme ca saṅghe ca
Dhīro saddhaṃ nivesaye.
Yo dhammacārī kāyena

Vācāya uda cetasā
Idh'eva naṃ paṣaṃsanti
Pecca sagge pamodati.

Ngũ vung:

- Tattha : ở đó, ở nơi đó
- hatthī : con voi
- Bhūmi : mặt đất, địa cầu
- Ratha : chiếc xe (ngựa,...)
- Patti : bộ binh
- Manta : bùa, ngải mê, phù chú
- Yuddha : chiến đấu
- Sakka : có thể, có khả năng
- Jeti (ji + e) : chinh phục, chế ngự
- Dhana : của cải, tài sản
- Posa : người nam
- Sampassati : thấy, nhìn, suy nghĩ, cân nhắc
- Attha : lợi ích, của cải, nhu cầu
- Matta : say mê, vui thích
- Dhīra : bậc trí
- Saddhā : đức tin, sùng mộ
- Nivesa : chỗ ở, nhà cửa, định cư
- Ceta : tư tưởng, ý định
- Uda : hoặc, hay là
- Idh'eva (idha + eva) : vậy trong đời này
- Paṣaṃsati : khen ngợi, tán dương
- Pecca : sau khi chết
- Pamodati : vui thích, vui mừng

Dịch nghĩa:

Tất cả chúng hữu tình
Bất lực trước sự chết
Mong ước thắng tử thân

Là điều không thể có
Dẫu sức mạnh voi binh
Hoặc bộ binh, xa mã
Dẫu năng lực bùa chú
Công danh hay tài sản
Không thể thắng tử thần
Do vậy người trên đời
Noi gương bậc trí tuệ
Tìm lợi lạc cho mình
Hằng phát sinh tín ngưỡng
Vào Tam bảo ba ngôi
Thân khẩu ý thuận pháp
Được trí giả ngợi khen
Mệnh chung, sinh cõi trời.

PAṬṬICCA SAMUPPĀDA **(Kinh Duyên sinh)**

Avijjā paccayā saṅkhārā
Saṅkhāra paccayā viññāṇaṃ
Viññāṇa paccayā nāma-rūpaṃ
Nāma-rūpa paccayā saḷ'āyatanaṃ
Saḷ'āyatana paccayā phasso
Phassa paccayā vedānā
Vedanā paccayā taṇhā
Taṇhā paccayā upādānaṃ
Upādāna paccayā bhavo
Bhava paccayā jāti
Jāti paccayā jarā-maraṇaṃ
Soka-parideva-dukkha-domanass'upāyāsā sambhavanti.
Evam'etassa kevalassa dukkha-kkhandhassa samudayo hoti.
Avijjāya tv'eva asesā virāga-nirodā
Saṅkhāra-nirodho saṅkhāra-nirodhā
Viññāṇa-nirodho viññāṇa-nirodhā

Nāma-rūpa-nirodho nāma-rūpa-nirodhā
 Saḷ'āyatana-nirodho saḷ'āyatana-nirodhā
 Phassa-nirodho phassa-nirodhā
 Vedanā-nirodho vedanā-nirodhā
 Taṇhā-nirodho taṇhā-nirodhā
 Upādāna-nirodho upādāna-nirodhā
 Bhava-nirodho bhava-nirodhā
 Jāti-nirodho jāti-nirodhā jarā-maraṇaṃ
 Soka-parideva-dukkha- domanass'upāyāsā nirujjhanti.
 Evam'etassa kevalassa dukkha-kkhandhassa nirodho hoti.

Ngữ vựng:

- Paṭicca : tùy thuộc vào, liên quan đến
- Samuppāda (sam+uppāda) : cùng phát sinh
- Avijjā : vô minh
- Paccayā : duyên, do
- Saṅkhāra : hành
- Viññāṇa : thức
- Nāma-rūpa : danh sắc
- Sāl'āyatana : lục nhập
- Phassa : xúc
- Vedanā : thọ
- Taṇhā : ái
- Upādāna : thủ
- Bhava : hữu
- Jāti : sinh
- Jarā-maraṇa : lão-tử
- Soka : sầu
- Parideva : bi, than khóc
- Dukkha : khổ
- Domanassa : ưu, buồn bực
- Upāyāsā : não, buồn rầu
- Sambhavati : hiện hữu

- Kevala : toàn bộ
- Dukkha-kkhandha : khổ uẩn, tổ hợp khổ
- Samudaya : sinh khởi
- Tv'eva (ta+eva) : như vậy đó
- Virāga : ly dục, không còn tham ái
- Asesa : hoàn toàn, trọn vẹn, không dư tàn, không còn sót
- Nirodha : sự diệt
- Nirujjhati : diệt

Dịch nghĩa:

Các hành khởi vì duyên vô minh
 Thức khởi vì duyên hành
 Danh sắc khởi vì duyên thức
 Lục nhập khởi vì duyên danh sắc
 Xúc khởi vì duyên lục nhập
 Thọ khởi vì duyên xúc
 Ái khởi vì duyên thọ
 Thủ khởi vì duyên ái
 Hữu khởi vì duyên thủ
 Sanh khởi vì duyên hữu
 Lão tử khởi vì duyên sanh.
 Sầu, bi, khổ, ưu, não cùng khởi vì duyên sanh.
 Toàn bộ khổ uẩn này tập khởi như vậy.

Các hành diệt là do hoàn toàn ly dục và diệt tận vô minh.
 Thức diệt do hành diệt.
 Danh sắc diệt do thức diệt.
 Lục nhập diệt do danh sắc diệt.
 Xúc diệt do lục nhập diệt.
 Thọ diệt do xúc diệt.
 Ái diệt do thọ diệt
 Thủ diệt do ái diệt.

Hữu diệt do thủ diệt.
Sanh diệt do hữu diệt.
Lão tử diệt do sanh diệt.
Sầu, bi, khổ, ưu, não cũng cùng diệt do sanh diệt.
Toàn bộ khổ uẩn này diệt tận như vậy.

DHAMMASAṄGANĪMĀTIKĀ **(Vạn pháp tổng trì)**

Kusalā dhammā
Akusalā dhammā
Abyākatā dhammā

Sukhāya vedanāya sampayuttā dhammā
Dukkhāya vedanāya sampayuttā dhammā
Adukkhamasukhāya vedanāya sampayuttā dhammā

Vipākā dhammā
Vipāka-dhamma-dhammā
Neva-vipāka na-vipāka dhamma dhammā

Upādinn'upādāniyā dhammā
An-upādinn'upādāniyā dhammā
An-upādinn'ān-upādāniyā dhammā

Sañkiliṭṭha-sañkilesikā dhammā
Asañkiliṭṭha-sañkilesikā dhammā
Asañkiliṭṭh'āsañkilesikā dhammā

Savitakka-savicārā dhammā
Avitakka-vicāramattā dhammā
Avitakk'āvicārā dhammā

Pīti sahaḡatā dhammā

Sukha sahatatā dhammā
Upekkhā sahatatā dhammā

Dassanena pahātabbā dhammā
Bhāvanāya pahātabbā dhammā
Neva dassanena na bhāvanāya pahātabbā dhammā

Dassanena pahātabba-hetukā dhammā
Bhāvanāya pahātabba-hetukā dhammā
Neva dassanena na bhāvanāya pahātabba-hetukā dhammā
Ācaya-gāmino dhammā
Āpacaya-gāmino dhammā
Nev'ācaya-gāmino n'āpacaya-gāmino dhammā

Sekkhā dhammā
Asekkhā dhammā
Neva sekkhā n'āsekkhā dhammā

Parittā dhammā
Mahaggatā dhammā
Appamānā dhammā

Paritt'ārammaṇā dhammā
Mahaggat'ārammaṇā dhammā
Appamān'ārammaṇā dhammā

Hīnā dhammā
Majjhimā dhammā
Paṇītā dhammā

Micchatta-niyatā dhammā
Sammatta-niyatā dhammā
Aniyatā dhammā

Magg'ārammaṇā dhammā
Magga-hetukā dhammā
Magg'ādhipatino dhammā

Uppannā dhammā
An-uppannā dhammā
Uppātino dhammā

Atītā dhammā
Anāgatā dhammā
Paccuppannā dhammā

Atit'ārammaṇā dhammā
Anāgat'ārammaṇā dhammā
Paccuppann'ārammaṇā dhammā

Ajjhattā dhammā
Bahiddhā dhammā
Ajjhatta-bahiddhā dhammā

Ajjhatt'ārammaṇā dhammā
Bahiddh'ārammaṇā dhammā
Ajjhatta-bahiddh'ārammaṇā dhammā

Sa-nidassana-sa-ppaṭighā dhammā
A-nidassana-sa-ppaṭighā dhammā
Anidassan'appaṭighā dhammā
Bāvīsati-tika-mātikā dhamma-saṅgani-pakaranam nāma samattam.

Ngữ vựng:

- Mātika : mẫu đề
- Abyākata : vô ký
- Sampayutta : tương ứng, cùng với

- Adukkha : không khổ
- Asukhāya : không lạc
- Dhamma : pháp
- Sekkhā : hữu học: 4 đạo, 3 quả
- Asekkhā : vô học: A la hán quả
- Hīnā : thấp thỏi
- Micchatta : tà
- Niyata : cố định
- Arammaṇa : cảnh

Dịch nghĩa:

Pháp thiện

Pháp bất thiện

Pháp vô ký.

Pháp tương ưng lạc thọ

Pháp tương ưng khổ thọ

Pháp tương ưng vô khổ, vô lạc thọ.

Pháp dị thực

Pháp nhân dị thực

Pháp phi dị thực, phi nhân dị thực.

Pháp dĩ thủ sở thủ

Pháp phi dĩ thủ sở thủ

Pháp phi dĩ thủ phi sở thủ.

Pháp dĩ tạp nhiễm năng nhiễm

Pháp phi dĩ tạp nhiễm năng nhiễm

Pháp phi dĩ tạp nhiễm phi năng nhiễm.

Pháp hữu tâm hữu tứ

Pháp vô tâm hữu tứ

Pháp vô tâm vô tứ.

Pháp câu hữu hỷ
Pháp câu hữu lạc
Pháp câu hữu xả.

Pháp tri kiến đoạn trừ
Pháp tu tập đoạn trừ
Pháp phi tri kiến, phi tu tập đoạn trừ.

Pháp hữu nhân do tri kiến đoạn trừ
Pháp hữu nhân do tu tập đoạn trừ
Pháp hữu nhân không do tri kiến lẫn tu tập đoạn trừ.

Pháp tích tập
Pháp đoạn giảm
Pháp không tích tập không đoạn giảm.

Pháp hữu học
Pháp vô học
Pháp phi hữu học phi vô học

Pháp hy thiếu
Pháp đại hành
Pháp vô lượng

Pháp có cảnh hy thiếu
Pháp có cảnh đại hành
Pháp có cảnh vô lượng

Pháp ty hạ
Pháp trung bình
Pháp thắng diệu

Pháp tà cố định
Pháp chánh cố định
Pháp bất định

Pháp có đạo là cảnh (sở duyên)
Pháp có đạo là nhân
Pháp có đạo là tăng thượng

Pháp dĩ sinh
Pháp vị sinh
Pháp đương sinh

Pháp quá khứ
Pháp vị lai
Pháp hiện tại

Pháp cảnh quá khứ
Pháp cảnh vị lai
Pháp cảnh hiện tại

Pháp nội phần
Pháp ngoại phần
Pháp nội ngoại phần

Pháp cảnh nội phần
Pháp cảnh ngoại phần
Pháp cảnh nội ngoại phần

Pháp hữu kiến hữu đối
Pháp vô kiến hữu đối
Pháp vô kiến vô đối

Hai mươi hai mẫu đề tổng hợp toàn bộ danh pháp.